Advies Integrale Verordening Sociaal Domein

van de

Adviesraad Sociaal Domein Ermelo, Sociale Adviesraad Harderwijk en Burgertafel Sociaal Domein Zeewolde

Algemeen

Mooi dat de 10-tallen verschillende regelingen nu zijn samengevoegd tot één stuk voor de drie gemeenten, dat levert voor iedereen winst op! In dit advies geven we aan hoe dit stuk verder kan worden vervolmaakt.

1. Integrale Verordening

De titel “Integrale Verordening” suggereert dat er drie verordeningen verwerkt zijn tot één verordening. Dit is echter niet het geval, het lijken nu drie aparte verordeningen in één map samengevoegd. Harmoniseren van de drie onderdelen is nog een uitdaging! Tip: Wellicht zinvol het stuk door één persoon te laten redigeren, zodat opbouw en taalgebruik van de drie onderdelen op elkaar worden afgestemd.
Naar onze mening is het een gemiste kans dat niet is gekozen voor een “omgekeerde verordening”, waarin in zo begrijpelijk mogelijke taal wordt verteld waar men terecht kan en welke afwegingen worden gemaakt bij de verschillende toekenningen (directduidelijk.nl geeft goede tips overheidsteksten in begrijpelijke taal om te zetten).

2. Keuzemogelijkheden

Daarnaast nemen wij waar dat er in deze verordening sprake is van een spanningsveld ten aanzien van inwoners en regelgeving. Het uitgangspunt van het beleid is dat inwoners zoveel en zo lang mogelijk zelf de regie houden over hun leven. Dit uitgangspunt onderschrijven wij ten zeerste. De mogelijkheid om deze zelfregie vorm te geven is echter klein. De opgestelde regels bieden weinig keuzemogelijkheid aan de inwoners met een hulpvraag. Maatwerkvoorzieningen worden alleen verstrekt als het echt niet anders kan. Ook kan men in uitzonderingsgevallen kiezen voor een PGB. Als voorbeeld citeren wij artikel 3.13, lid 6b: ’*er wordt geen pgb verstrekt als het bieden van een keuze voor een pgb negatieve gevolgen zou hebben voor het voortbestaan van het systeem van de desbetreffende maatwerkvoorzieningen in natura’.*
(Op landelijk niveau hebben wij aan de hand van de toeslagenaffaire gezien waar dit toe kan leiden).

Advies

1. Maak een echte integrale verordening, waarbij de drie afzonderlijke onderdelen, wmo, jeugd en participatie één geheel vormen en de inwoner het uitgangspunt is, in plaats van de regels. Ook vergroot deze opzet de mogelijkheid tot een integrale aanpak.
2. Stel een ‘omgekeerde verodering’ op waarin inwoners zoveel mogelijk zelf de regie over hun leven kunnen houden en zij en hun keuzemogelijkheden centraal staan. Bij het hanteren van een ‘omgekeerde verordening’ wordt uitgegaan van de hulpvraag van inwoners en zijn de regels ondersteunend. Dit geeft ruimte aan de inwoner en aan de gemeente om op maat die hulp te bieden die nodig is.

<u>Artikelgewijs enkele suggesties/vragen</u>

Hoofdstuk 2. Participatiewet

2.1.

- Het begrip “belanghebbende” in de verordening en was/wordt-lijst wordt verschillend omschreven.
- Is het vaststellen van een referteperiode van drie jaar een verstandige keus? In de praktijk blijkt dat deze doelgroep voorafgaand aan het minimum inkomen doorgaans ook al geen hoog inkomen heeft. Dus waarom, wat is het belang? Het kan nooit om veel mensen gaan, maar je doet hen wel echt tekort.

2.2.

- Hoe is de begeleiding/training van werkgevers geregeld bij proefplaatsing en andere contractvormen? Voor het doen slagen van deze plaatsingen is een goede afstemming van wederzijdse verwachtingen van groot belang.
- Is er voldoende aandacht voor de rechtmatigheid van contracten, klopt het juridisch?

Verheugend punt is dat de toegang tot beschermd wonen niet helemaal wordt afgesloten.

2.39.

‘Het college verlaagt de uitkering als de belanghebbende te weinig inzet toont of zich onverantwoordelijk gedraagt.’ Wat is de inzet vanuit de gemeente om te voorkomen dat dergelijke situaties zich voordoen? Er staan bestraffende consequenties beschreven voor de belanghebbende. Wederkerigheid en stimulans wordt hier gemist.

2.6.

- Is het geen landelijk beleid dat de studietoelage in 2021 € 300,- bedraagt?

2.8. en 2.9.

- In deze paragrafen wordt flink ingestoken op sanctioneren, terwijl naar onze mening de primaire insteek “vertrouwen” moet zijn! En natuurlijk moet er ordentelijke controle zijn om eventuele fraudes te voorkomen/corrigeren, maar dit mag niet doorschieten. Zijn er geen betere acties dan straffen te bedenken om tot gedragsverandering te komen? En mensen financieel korten die toch al te weinig hebben, leidt alleen maar tot nog grotere tekorten.

(Denk ook hier aan de gevolgen van de landelijke toeslagenaffaire waardoor het gehele kabinet is afgetreden).

Hoofdstuk 3. WMO

3.1.

- Betekent in deze “huisgenoot” hetzelfde als “partner” bij de Participatiewet?

3.2.

- Hier wordt gesproken over “melding”, in 3.6 over “aanvraag”. Hebben we het hier over hetzelfde?
- De laatste zin 3.4.3 loopt niet, moet hier “in dat geval zal de melding…” worden tussengevoegd?

3.3.

- Wat zijn de gevolgen indien het ondersteuningsplan “voor gezien” wordt getekend?
- De “goedkoopste adequate voorziening” kan wel eens duurkoop blijken te zijn. Zou hier geen keuzemogelijkheid kunnen worden geboden, zodat ook betrokkene meer regie heeft?

3.4.

- “Als het bieden van een keuze voor pgb negatieve gevolgen zou hebben voor het voortbestaan van de desbetreffende maatwerkvoorzieningen in natura”, dan gaat het systeem in deze voor een individuele keus.
- Het aanvragen van een pgb-budget wordt ontmoedigd. Is dat een bewuste keuze? Bijvoorbeeld; zo mag de pgb-zorg niet hoger zijn dan zorg in natura. Worden familieleden die pgb-beheerders zijn als hulpverlener buiten spel gezet terwijl jurisprudentie hiertoe geen aanleiding geeft? Ook de hoge eisen zoals het hebben van een SKJ-registratie moet geen uitgangspunt zijn voor hulpverlening.
- Wordt tarief “begeleiding” niet verhoogd met inflatie? De AWBZ is al enkele jaren geleden opgeheven.

3.9.

- Wat te doen als hulpvrager en aanbieder er samen niet uitkomen?

Hoofdstuk 4. Jeugdwet

4.8.

- “Het college draagt zorg voor de continuïteit van jeugdhulp/maatschappelijke ondersteuning onder zijn verantwoordelijkheid wanneer de jeugdige de leeftijd van 18 jaar bereikt.” Een belangrijke en verantwoordelijke zinsnede, goed dat dit is opgenomen in deze verordening!

4.10.

- Waar kunnen we de klachtenregeling van het college vinden?

Wat Zeewolde betreft wordt bij de uitvoering van de Jeugdwet nog eens nadrukkelijk aandacht gevraagd voor een goede afstemming met het Samenwerkingsverband Flevoland.

<u>Tot slot enkele afsluitende adviezen</u>

- In de tekst komen begrippen voor als “in principe”, “(0n)voldoende”, “onverantwoordelijk”, “redelijk”, “onacceptabel gedrag” enzovoort. Dit zijn wat ons betreft rekbare termen. Wij adviseren om deze suggestieve begrippen te concretiseren of anders weg te laten.
- Van een lezer mag niet worden verwacht dat hij de wetten consulteert waarnaar wordt verwezen. Het bewuste artikel zou integraal kunnen worden overgenomen of tussen haakjes in kleine letters of in een voetnoot.
- Vaak wordt aangegeven hoe een aanvraag in te dienen, maar waar men terecht kan ontbreekt vaak.

Namens de Adviesraden/Burgetafel Sociaal Domein EHZ,

Jan Seesing,
Secretaris Burgertafel Sociaal Domein Zeewolde.

Zeewolde, 25 januari 2021.